

Afgivne høringssvar fra kommuner, foreninger, organisationer og borgere i følgende rækkefølge

1. Hjørring Kommune
2. Ringkøbing-Skjern Kommune
3. Silkeborg Kommune
4. Stevns Kommune
5. Byggeskadefonden
6. Centralorganisationernes Fællesudvalg
7. Dansk Arbejdsgiverforening
8. Dansk Energi
9. Dansk Erhverv
10. Dansk Industri
11. Dansk Metal/CO-Søfart
12. Dansk Producentansvar
13. Danske Kloakmestre
14. DSB
15. Erhvervsflyvningens Sammenslutning
16. Fiskeriets Arbejdsmiljøråd
17. Foreningen af Rådgivende Ingeniører
18. KL
19. Metroselskabet og Hovedstadens Letbane
20. Sønderbog Lufthavn
21. Vikingeskibsmuseet
22. Wind Denmark
23. Otto Kjaer

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Niels-Kristian Balle <niels-kristian.balle@hjoerring.dk>
Sendt: 6. december 2021 10:01
Til: hoeringplan
Emne: Høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Hej

Hermed fremsendes Hjørring Kommunes bemærkninger til forslaget til vejledning.

Vejledningens afsnit 4.7.2 vedr. andre tekniske anlæg bør tilføjes et afsnit om kystradaranlæg (KYRA), der kan give anledning til samme problemstillinger som radaranlæg i tilknytning til lufthavne og flyvepladser. Der kan være tale om, at møllerne giver anledning til falsk ekko og skygge, som forudsætter etablering af en gapfiller-radar, hvor en radar med en anden placering kan kigge på havarealet bag møllerne i forhold til kystradaranlægget. Jeg kan oplyse, at der kan være tale om en betragtelig udgift til etablering af en gapfiller-radar for et vindmølleprojekt f.eks. var etablering af en sådan estimeret til ca. 6 mio. kr. for 4 møller på Hirtshals havn.

Af kortet fremgår den samlede placering af Kystradarstationer. Rød = Scanters 2001, blå = Scanters 4000, gul = VTS-radar og grøn = Peberholm.
(Kort fra Kattegats Marinedistrikt)

Med venlig hilsen

Niels-Kristian Balle
Byplanlægger
Team Plan

Hjørring Kommune

Team Plan

Springvandspladsen 5, Hjørring, 9800 Hjørring

7233 6794

niels-kristian.balle@hjoerring.dk

www.hjoerring.dk

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Juliane Løndahl Hautorp <juliane.hautorp@rksk.dk>
Sendt: 2. december 2021 14:10
Til: hoeringplan
Cc: Juliane Kirstine Bjerring
Emne: Høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Hej

Tak for fremsendelse af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller. Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen bemærkninger hertil.

Venlig hilsen

Juliane Løndahl Hautorp
Planlægger

Plan og Vejanlæg
Land, By og Kultur – Ringkøbing-Skjern Kommune
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing
Telefon: 9974 1115
E-mail: juliane.hautorp@rksk.dk

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

2. december 2021

Silkeborg Kommunes bemærkninger til Bolig- og Planstyrelsens udkast til *Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.*

Silkeborg Kommune har gennemgået udkastet til vejledningen. Silkeborg Kommune har følgende bemærkninger til vejledningen:

Forsidefoto.

Det ville være relevant med et forsidefoto fra Danmark.

Afsnit 4.7.11 Beskyttelseslinjer, skove, s. 48

I henhold til afgørelse i sag 21/02911 fra Miljø- og Fødevareklagenævnet kræver vindmøller omfattet af bonusvirkning dispensation fra skovbyggelinje, selv om det af naturbeskyttelsesloven utvetydigt fremgår, at der ikke kræves dispensation.

Venlig hilsen

Tobias Bisgaard Nielsen
Projektleder

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Louise Halkjær Pedersen <LouiseHP@stevns.dk>
Sendt: 3. december 2021 15:10
Til: hoeringplan
Emne: Høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Stevns kommune har ingen bemærkninger til Bolig- og Planstyrelsens udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, ud over at konsekvensområder (planlovens §11a stk 27) er lidt dårligt belyst.

mvh

Louise Halkjær Pedersen

Kommuneplanlægger
Udvikling & Erhverv

Stevns Kommune

Politik & Borger

Mobil 24 90 39 10
louisehp@stevns.dk
stevns.dk

[Sådan behandler vi personoplysninger](#)

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Robert Metasch <RM@bsf.dk>
Sendt: 30. november 2021 10:57
Til: hoeringplan
Cc: Henriette Mygind Krempel
Emne: Sagsnr. 2021-21703 - Høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Bolig og
Planstyrelsen

Byggeskadefonden har modtaget høringsbrev af den 12. november 2021 vedr. forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

Vi har ingen bemærkninger til forslaget.

Venlig hilsen

Robert Metasch
Juridisk konsulent
33762157/rm@bsf.dk

BYGGESK▲DEFONDEN

Stuðiestræde 50
1554 København V.
33762000
<https://www.bsf.dk/>

Anette Gravgaard Christensen

Fra: info cfu-net <info@cfu-net.dk>
Sendt: 16. november 2021 13:18
Til: Anette Gravgaard Christensen
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Kære Anette.

CFU har modtaget høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

Høringen giver ikke anledning til bemærkninger fra CFU.

Med venlig hilsen

Camilla Christensen
Assistent

CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg

Niels Hemmingsens Gade 10, 4.
1153 København K

Telefon 33 76 86 74
Mail: cc@skaf-net.dk

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>
Sendt: 12. november 2021 11:30
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Med venlig hilsen

Anette Gravgaard Christensen
Fuldmægtig

Telefon: +45 2916 8567
E-mail: anechr@bpst.dk
Hjemmeside: www.bpst.dk

INDENRIGS- OG BOLIGMINISTERIET

[Sådan behandler vi dine personlige oplysninger.](#)

FORTROLIGHED: Denne e-mail og evt. vedhæftede filer kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke rette modtager, bedes du venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil uden at beholde en kopi og uden at videregive oplysninger om indholdet.

Vores persondatapolitik fremgår af vores hjemmesider:
<https://www.skaf-net.dk/persondatapolitik>

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 12. november 2021 12:58
Til: Anette Gravgaard Christensen
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Kære Anette

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>
Sendt: 12. november 2021 11:30
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Med venlig hilsen

Anette Gravgaard Christensen
Fuldmægtig

Telefon: +45 2916 8567
E-mail: anechr@bpst.dk
Hjemmeside: www.bpst.dk

INDENRIGS- OG BOLIGMINISTERIET

[Sådan behandler vi dine personlige oplysninger.](#)

Dok. ansvarlig: SRV
Sekretær:
Sagsnr: s2013-730
Doknr: d2021-39015-3.0
15. december 2021

Høringssvar til Vejledning til om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Dansk Energi takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med opdateringen af vejledningen til planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

Bolig og Planstyrelsens "Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller" (herefter Vejledningen). Samlet set giver vejledningen et godt overblik over relevante procestrin og relevante emner forbundet med opstilling af vindmøller.

Dansk Energi har en interesse i at der opnås smidige og homogene processer på tværs af kommunegrænser og hilser derfor denne vejledning velkommen. Ligeledes ser vi det som en fælles interesse for både opstillere, myndigheder at færrest mulige projekter får ophævet plangrundlag eller øvrige, kritiske tilladelser indbringes af de relevante klagenævn. Det bør derfor være et væsentligt formål med vejledningen at kommunalt vedtagne plangrundlag sjældent eller aldrig ophæves på baggrund af forhold, der kunne have været undgået gennem en bedre fælles indsats i planlægningen.

Planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller i det åbne land beror ofte på en afvejning og skøn, hvilket begrænser transparens for opstillere og vanskeliggør rollen som myndighed. Vi vil derfor fremhæve både beskrivelserne af hvordan man kan forstå et "let opfatteligt geometrisk mønster (kapitel 4.2) samt hvordan man beregner skyggekast, der er udførligt beskrevet i Bilag 1 som særligt gode og retningsgivende.

Vejledningen forholder sig i vid udstrækning til Planlovens bestemmelser. Da der er tale om en vejledning, tænker vi også det kunne være formålstjenesteligt at fokusere på hvilke værktøjer kommunerne har i forhold til at godkende vindmølleprojekter, hvis det skulle være ambitionen. Det skal ses i lyset af bl.a. at to ud af tre danske kommuner bekender sig som "Klimakommuner"

1) Særskilt afsnit om kommunernes mulighedsrum på baggrund

Dansk Energi gennemførte en landsdækkende undersøgelse om "Hvordan landbaseret vedvarende energi kan fremmes i danske kommuner". Det var en rundspørge blandt alle danske kommuner på politikker og embedsmandsniveau.

Undersøgelsen viste at de forhold kommunerne vurderer kan have størst betydning for udbygningen af vedvarende energi er muligheden for at udnytte ukontroversielle områder og give kommunerne større fleksibilitet.

Dansk Energi anbefaler at vejledningen suppleres med:

- Tema om kommunernes "mulighedsrum". Vejledningen kunne suppleres med en oversigt over hvilke beskyttelses- og bygningslinjer de har kompetence til at dispensere fra samt særskilt afsnit om etableringen af erstatningsarealer/erstatningsskov suppleret med afgørelser truffet af relevante nævn, der har godkendt hhv. underkendt sådanne dispensationer.

2) Sammenspillet mellem plan- og miljøgodkendelsesprocesser

Da majoriteten af de kommercielle vindmøller er VVM-pligtige bør vejledningen indeholde et øget fokus på spillet mellem miljø- og plangodkendelse. Herunder en generel vejledning om at kommunerne skal indtænke denne proces i det øvrige planlægningsarbejde for at forkorte sagsbehandlingstiden.

Dansk Energi anbefaler at vejledningen suppleres med:

- Illustration af tilladelsesprocessen (kapitel 3) der viser et "typisk tidsforløb" indeholdende høringsperioder eksempelvis klagefrister, herunder også hvad der igangsætter og afslutter processer (eksempelvis en beslutning truffet på byrådsmøde). Det kunne være et helt konkret projekt, der er etableret i eksempelvis Ringkøbing-Skjern Kommune

3) Øget fokus på klagesager

Det er Dansk Energis vurdering at en stor del af de vedtagne plangrundlag og VVM-tilladelser indbringes for hhv. Planklage- og Miljø- og Fødevareklagenævn. Såfremt plangrundlaget underkendes af nævnene er det omkostningsfuldt for både kommuner og opstillere.

Dansk Energi anbefaler at vejledningen suppleres med:

- Oversigt over væsentlige afgørelser fra både Planklage- og Miljø- og Fødevareklagenævn suppleret med de temaer disse vedrørte samt hvad der er lagt vægt på i afgørelserne.

4) Tekstnære bemærkninger

- Side 7: *Kommunen kan også på en baggrund af en afvejning af interesser beslutte, at det ikke er muligt at opstille vindmøller i kommunen*
 - Dansk Energi bemærker: Der fremstår uklart, om der kan træffes en generel beslutning herom og hvorvidt det også er muligt såfremt Energistyrelsens potentialemodel skønner det er muligt at etablere vindmøller i den pågældende kommune
- Side 16: *Ved placering tæt på den nationale grænse bør en miljøvurdering af de grænseoverskridende miljøpåvirkninger foretages i henhold til Espoo-konventionen og der skal foretages en høring af berørte nabostater. Information til berørte nabostater om miljøvurderingen bør ske så tidligt som muligt. I Danmark er Miljøstyrelsen ansvarlig myndighed for Espoo-konventionen. Høringen af berørte nabostater sker via Espoo-teamet i Miljøstyrelsen, som sørger for at videreformidle. Høringen efter Espoo Konventionen foretages samtidig med den nationale høring af offentligheden. Man skal være opmærksom på at lægge ekstra tid ind til koordinering af den internationale høring.*
 - Dansk Energi bemærker: Her kunne det være relevant at få en klarere definition af hvad "tæt på national grænse" indebærer, eksempelvis sat i forhold til de planlagte vindmøllers totalhøjde
- Side 25, 26 Dansk Energi bemærker: Eksemplicér gerne tilfælde hvor eksisterende møller skal indgå og hvor de ikke bør indgå i visualiseringer eksempelvis på baggrund af afgørelser i klagenævn

5) Afsluttende bemærkninger

Det er vores opfattelse, der har været og fortsat er en stigende interesse for opstilling af vindmøller i produktionsskov. Vejledningen kunne suppleres med et underafsnit om dette.

Dansk Energi takker endnu engang for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med udarbejdelsen af en opdateret vejledning og stiller sig gerne til rådighed for at uddybe ovenstående eller på i anden sammenhæng samarbejde omkring de planmæssige rammer for udbygningen af vedvarende energi.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Simon Riis Vilhelm Verland

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 3. december 2021

Dansk Erhvervs hørings svar vedrørende vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med svar på høring vedrørende forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

Der er behov for masser af vindmøller, hvis vi skal nå de danske mål om 100 pct. grøn strøm og 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Men udbygningen af vedvarende energi er pt. næsten gået i stå, og vi risikerer derfor at mangle grøn strøm i 2030 og fortsat være afhængig af gas og import af sort strøm.

Derfor er der behov for en massiv udbygning af landvind. Ikke bare for at nå klimamålene men ligeledes for at understøtte produktionsjobs og den økonomiske vækst i særligt yderområderne.

Hver enkelt vindmølle bliver stadig mere effektiv. Det er positivt, for det betyder, at der er behov for et mindre antal vindmøller til lands for at producere samme mængde eller endda mere grøn strøm. Den øgede effektivitet kommer til dels af højere højder på de enkelte møller. Det betyder i praksis, at både kommuner og vindindustrien oplever, at det er stadig sværere at få gennemført vindprojekter til lands på grund af "not in my backyard"-problematikken.

Derfor er der behov for at justere reglerne for opstilling af vindmøller og afvejningen af de mange legitime hensyn i den fysiske planlægning. Konkret foreslår Dansk Erhverv:

1. *At opprioritere det helt afgørende hensyn til klimaomstilling i de offentlige planlægningsprocesser.*
Konkret bør vindmøller og andre former for vedvarende energi gøres til en national interesse i planlovens "Oversigt over nationale interesse i kommuneplanlægning". Derved vil kommunerne skulle sikre, at der er arealer og områder nok til at bygge de vindmøller, som er nødvendige for at komme i mål med den grønne omstilling.
2. *At sikre langt hurtigere afgørelse af klagesager, så både udviklere og naboer kan få visshed over fremtidige projekter.*
I dag kan klagesager trække ud i årevis, og der er eksempler på, at allerede opførte projekter bliver erklæret ulovlige med tilbagevirkende kraft. Det underminerer tilliden til vedvarende energi-projekter hos investorerne, ligesom det kan gøre lokale beslutningstagere

mere tilbageholdende med at godkende nye VE-projekter.

3. *At revurdere den nuværende fortolkning af EU's naturbeskyttelsesregler, så det bliver lettere at foretage konkrete vurderinger af, om et vedvarende energi-projekt kan gennemføres i fuldstændig eller tilpasset form under hensyntagen til både klima og natur.* Klima (i form af vindmøller) og biodiversitet (ofte i form af én specifik dyreart) bliver ofte sat op som hinandens modsætninger. Det er en falsk modsætning, da klimaomstilling er en forudsætning for naturbeskyttelse.
4. *At revidere afstandskravene til kirker og andre "særlige kulturhistoriske eller geologiske landskabselementer".*
I dag skal kommunerne sikre "indsynet til og udsynet fra kirkerne", når der skal planlægges for vindmøller. Hvis der er tale om særlige kulturhistoriske landskabselementer, skal vindmøllers visuelle påvirkning af landskabselementerne endda vurderes helt 28 gange møllernes højde. Med de nuværende store møller vil det sige mange kilometer. Det er en urimelig reduktion af det areal i Danmark, hvor der potentielt kan opsættes vindmøller for at kæmpe klimakrisen.

Klimaforandringerne er en realitet, også i Danmark. Med 70 pct.-målet haster det mere end nogensinde med at få omstillet vores energisystem til grøn strøm. Her skal landvind prioriteres i meget vid udstrækning. Det kræver ændringer af eksisterende love og regler, og det kræver klare vejledninger til de kommunale og øvrige planlægningsmyndigheder om, så vidt muligt at vægte klimahensyn tungere, end tilfældet er i dag.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med input, og står naturligvis meget gerne til rådighed for uddybende bemærkninger til ovenstående.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang

Markedschef for klima, energi og miljø

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Morten Løber <MOLO@DI.DK>
Sendt: 3. december 2021 11:03
Til: hoeringplan
Emne: Bidrag fra DI til høring af opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Til Bolig og Planstyrelsen

DI har modtaget materiale vedrørende styrelsens høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

DI takker for materialet. Vi har ingen planfaglige bemærkning til udkastet til vejledning. Dog er vi opmærksomme på, at opstilling af vindmøller også indebærer tilslutningsanlæg til el-nettet. Dette bliver nævnt i afsnit 5.3.1. DI anbefaler dog, at dette forhold også trækkes længere frem i vejledningen, og at det nævnes i "scopet" af vindmølleopstilling, at nødvendige tilslutningsanlæg også bør indgå i planlægningsarbejdet. Tilslutningsanlæg vil være en forudsætning og dermed en del af hele energianlægget, der skal planlægges for. En samlet planlægning kan også åbne for, at der laves en samlet miljøvurdering af det samlede energianlæg og ikke for hver del af det.

DI står gerne til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Morten Løber
Chefkonsulent

(+45) 3377 3935
(+45) 2027 5245 (Mobil)
molo@di.dk
di.dk

Læs, hvordan DI behandler og beskytter
persondata i **DI's Privatlivspolitik**

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Mette Vejlø <mve@producentansvar.dk>
Sendt: 18. november 2021 13:43
Til: hoeringplan
Emne: VS: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller
Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Vi har modtaget vedhæftede høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

Dansk producentansvar varetager opgaver omkring producenter af elektrisk og elektronisk udstyr, batterier og biler og håndtering af affald af disse produkter. Vi mener derfor ikke umiddelbart at vejledning om planlægning og tilladelse til opstilling af vindmøller berører vores virksomhed og har derfor ingen bemærkninger.

Hvis vi har overset nogle ændringer, som har betydning for DPA, beder vi jer vende tilbage.

Med venlig hilsen

Mette Vejlø
Jurist, Finance & Administration

Vesterbrogade 6D,4.
DK-1620 København V
Tel: (+45) 3915 5161
info@producentansvar.dk

Læs mere om Dansk
Producentansvars persondatapolitik:
www.producentansvar.dk

CVR:29028842

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>
Sendt: 12. november 2021 11:30
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Marianne Bentsen <info@danskekloakmestre.dk>
Sendt: 25. november 2021 14:25
Til: høringplan
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, sagsnr. 2021-21703

Til Bolig- og Planstyrelsen

Danske Kloakmestre takker for muligheden af at afgive svar vedrørende høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, sagsnr. 2021-21703.

Danske Kloakmestre har ingen kommentarer til høringen.

Venlig hilsen

Marianne Bentsen

Sekretær Danske Kloakmestre

Tlf. 72 16 02 07

Sekretariat:

H.C. Andersens Boulevard 18, 1553 København V

info@danskekloakmestre.dk • www.danskekloakmestre.dk

Facebook • Instagram • LinkedIn

Sekretariat: H. C. Andersens Boulevard 18 • 1553 København V • danskekloakmestre.dk • [Facebook](#) • [Instagram](#) • [LinkedIn](#)

Vi ses til

**KLOAK
MESSEN** 2022

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Isabella Leandri-Hansen <ISLE@DSB.DK>
Sendt: 18. november 2021 10:01
Til: hoeringplan
Cc: DSBPOST
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Til rette vedkommende,

DSB takker for hørings muligheden. DSB har ingen bemærkninger.

Vi kan ikke se Banedanmark af høringslisten, det kunne være, at indeværende høring kunne have relevans for dem.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Isabella Leandri-Hansen
Direktionsassistent

Koncern-sekretariatet, DSB, CVR 25 05 00 53
Direkte 24689692, E-mail isle@dsb.dk

DSB Du kan køre med os

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>
Sendt: 12. november 2021 11:30
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Med venlig hilsen

Anette Gravgaard Christensen
Fuldmægtig

Telefon: +45 2916 8567
E-mail: anechr@bpst.dk
Hjemmeside: www.bpst.dk

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Dan Banja <es@es-daa.dk>
Sendt: 1. december 2021 22:10
Til: hoeringplan
Cc: Dan Banja
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller sagsnr. 2021-21703: ES 362-21.

ES 362-21

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

ES noterer med tilfredshed, at der i vejledningen er afsnit, som vedrører hensynet til luftfarten og placering af vindmøller i nærheden af flyvepladser.

ES har ikke bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen / Best Regards

Dan Banja

Oberstløjtnant / Lt. Colonel

Generalsekretær / Secretary-General

Vice chair ECOGAS & Member of GA.COM & CAS.COM

Blålersvej 51

DK-2990 Nivå

Mobil: +45 2480 2256

www.es-daa.dk

Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Only print this e-mail if necessary.

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Flemming Nygaard Christensen <flemming@f-a.dk>
Sendt: 12. november 2021 12:07
Til: Anette Gravgaard Christensen
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Kære Anette.

Efter en gennemgang af fremsendte materiale, har jeg ingen kommentarer

Med venlig hilsen

Direktør

Flemming Nygaard Christensen

Auktionsgade 1b

6700 Esbjerg

CVR-Nr. 18607905

Telefon: +45 75 18 05 66

Direkte: +45 75 11 93 12

Mobil: +45 51 52 77 66

Mail: flemming@f-a.dk

Web: www.f-a.dk

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjenestes kvalitetsledelsessystem er certificerede i henhold til DS/EN ISO 9001:2015. Alle konsulent ydelser og produkter er omfattet herom.

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>

Sendt: 12. november 2021 11:30

Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Med venlig hilsen

Anette Gravgaard Christensen

Fuldmægtig

Telefon: +45 2916 8567

E-mail: anechr@bpst.dk

Hjemmeside: www.bpst.dk

INDENRIGS- OG BOLIGMINISTERIET

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Foreningen af Rådgivende Ingeniører <fri@frinet.dk>
Sendt: 16. november 2021 11:52
Til: Anette Gravgaard Christensen
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

FRI takker for muligheden for at afgive høringssvar på ovenstående høring.

Vi har ingen bemærkninger til den, da den ikke direkte påvirker rammebetingelserne for rådgivende ingeniørvirksomheder.

Med venlig hilsen

Ulrik Ryssel Albertsen

Erhvervspolitisk Chef
Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>
Sendt: 12. november 2021 11:30
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Med venlig hilsen

Anette Gravgaard Christensen
Fuldmægtig

Telefon: +45 2916 8567
E-mail: anechr@bpst.dk
Hjemmeside: www.bpst.dk

INDENRIGS- OG BOLIGMINISTERIET

[Sådan behandler vi dine personlige oplysninger.](#)

Til hoeringplan@bpst.dk

KLs bemærkninger til udkast til vejledning om planlægning af vindmøller

KL takker for muligheden for at kommentere på det fremsendte udkast til vejledning om planlægning af og tilladelse til opstilling af vindmøller. Udbygningen af vedvarende energi som led i den grønne omstilling er en central opmærksomhed i kommunerne, men også en opgave der ofte er forbundet med væsentlige udfordringer.

KL vurderer overordnet, at det er en velskrevet vejledning, der adresserer den ofte komplekse opgave kommunerne har med planlægning for vindmøller. Vejledningen adresserer også det vanskelige i at afveje interesser og hensyn, herunder nationale interesser, og sikrer de påkrævede hensyn til internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter.

KL bemærker i forlængelse heraf, at det er stadigvæk vanskeligere at finde egnede placeringer til nye møller, hvilket også konstateres i udkastet til vejledningen. Det er på den baggrund væsentligt, at der ud over den aktuelle vejledningsindsats, forsat arbejdes for at implementering af internationale beskyttelsesregler mv. kan foregribes i planlægningen, således at dette ikke udmøntes gennem enkeltssagsbehandling i nævnssafgørelser.

KL bemærker i øvrigt, at afvejningen af interesser og hensyn i nogle sammenhænge udfordres af omfang, administration og fortolkningsmuligheder af de nationale interesser. Dette er eksemplificeret med kirkestifternes indsigelsesret, hvor den lokale stiftøvrighed kan beslutte at nedlægge veto mod vindmølleprojekter eller andet byggeri uden fælles administrativ praksis. KL vurderer, at der er behov for bedre rammer for kommunernes afvejning og vurdering af interesser. En afvejning af hensyn og interesser, der kan resultere i at der findes arealer til landvind, vil endvidere fremmes af muligheden for at kommunerne, i korte processer, kan afstemme fortolkningsmuligheder og regler med relevante parter som Miljøstyrelsen mv.

KL vurderer overordnet set, at der er behov for bedre rammer for at kunne foretage en helhedsorienteret planlægning, for at skabe plads til at løfte nødvendige opgaver ift. grøn omstilling, biodiversitetskrise, klimatilpasning mv., samtidigt med, at der fortsat kan ske en udvikling i landdistrikterne. KL ønsker, at der efter planlovens evaluering arbejdes for at kommunerne får bedre muligheder for at foretage den nødvendige afvejning lokalt og, at der lovgivningsmæssigt støttes op om en mere helhedsorienteret planlægning.

Der tages forbehold for politisk behandling af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Dato: 2. december 2021

Sags ID: SAG-2021-05962
Dok. ID: 3156405

E-mail: TRGR@kl.dk
Direkte: 3370 3683

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Troels Graversen, chefkonsulent KL

Dato: 2. december 2021

Sags ID: SAG-2021-05962
Dok. ID: 3156405

E-mail: TRGR@kl.dk
Direkte: 3370 3683

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Anette Gravgaard Christensen

Fra: byggeprojekt <byggeprojekt@m.dk>
Sendt: 29. november 2021 11:07
Til: hoeringplan
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Til Bolig- og Planstyrelsen

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane har ingen bemærkninger til udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller.

Med venlig hilsen

Mette Juul Petersen
Chefkonsulent

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane
Metrovej 5
DK-2300 København S

T +45 3311 1700
M +45 7242 4663
E mjp@m.dk

Mere end 2 millioner passagerer kører med metroen hver uge, og vi bygger flere metro- og letbanestationer, der skaber nye forbindelser og muligheder i Hovedstaden.

Læs mere på m.dk og dinletbane.dk

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>
Sendt: 12. november 2021 11:30
Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Se vedhæftede høringsbrev.

Høringsmaterialet findes på høringsportalen [her](#).

Med venlig hilsen

Anette Gravgaard Christensen
Fuldmægtig

Telefon: +45 2916 8567
E-mail: anechr@bpst.dk
Hjemmeside: www.bpst.dk

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Bjørn Hjulmand <bhj@sonderborg-lufthavn.dk>
Sendt: 15. november 2021 11:24
Til: Anette Gravgaard Christensen
Cc: Christian Berg
Emne: SV: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Hej Anette,

Jeg går ud fra du får nogenlunde samme svar fra alle danske lufthavne, så her den korte:

- Der er stor forskel på flyvepladser og lufthavne, både i lovgivning og procedurer. Det skal differentieres.
- Der bliver refereret til den forkerte lovgivning. Den korrekte lovgivning er EU forordning 139/2014. BL serien er gældende for ikke-certificerede EU lufthavne. I Danmark er det kun Odense der ikke er certificeret.
- 15 km sikkerheds zone er korrekt, men det har ikke noget med navigation og radar udstyr at gøre. Det handler om hindringsplaner. Der ligger et virtuelt ovalt plan over alle lufthavne som strækker sig i en radius af 7 km fra hver tærskel af RWY. Det vil sige 2x7 km + banens længde (Og det er også det der gør at det bliver til et ovalt hindringsplan). De bliver reguleret af EU forordning 139/2014 Certification Specification kapitel H "Obstacle limitation surfaces", kapitel J "Obstacle limitation requirements" og kapitel Q "Visual aids for denoting obstacles".
- Indenfor lufthavnens hindringsplaner har lufthavnene selv jurisdiktion, også i forbindelse med anlægning af møller.
- Udenfor hindringsplaner har Trafikstyrelsen jurisdiktion. Det kan f.eks være tale om trafik korridorer med meget lufttrafik hvor man ikke ønsker møller. Kan også være flyvevåbnet har specielle krav.

Venlig hilsen/Best regards

Bjørn Hjulmand

Technical Manager

Flight Safety Manager

Sønderborg Lufthavn

Lufthavnsvej 1, 6400 Sønderborg

CVR nr. DK41044861

☎ +45 9117 2333

✉ bhj@sonderborg-lufthavn.dk

SØNDERBORG LUFTHAVN AS

SØNDERBORG
- EN DEL AF TOUR DE FRANCE

Fra: Anette Gravgaard Christensen <AneChr@bpst.dk>

Sendt: 12. november 2021 11:30

Emne: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Bolig- og Planstyrelsen
At.. Anette Gravgaard Christensen

Roskilde d. 23. november
2021

**Høring: Høring af udkast til Vejledning om planlægning for og tilladelse
til opstilling af vindmøller**

side 1/1

Vikingskibsmuseet har modtaget ovennævnte høringssag.

Vikingskibsmuseet skal i den anledning udtale, at der ikke er bemærkninger til vejledningen, men gør opmærksom på museumslovens bestemmelser om fortidsminder på søterritoriet.

Vikingskibsmuseet
Vindeboder 12
4000 Roskilde

Med venlig hilsen

Otto Uldum, museumsinspektør

Telefon: 46 30 02 00
Fax: 46 30 02 01
museum@vikingskibsmuseet.dk
www.vikingskibsmuseet.dk

Otto Uldum
Museumsinspektør
Mobiltelefon: 5120 0480
oul@vikingskibsmuseet.dk

Høringssvar vedr. forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Wind Denmark takker for muligheden for at kommentere på revisionen af Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller. Helt overordnet set er vejledningen et brugbart og gennearbejdet dokument. Wind Denmark har dog bemærkninger til en række afsnit, som fremgår nedenfor.

3.1.2 Kommunens målsætninger og afvejning af beskyttelses- og benyttelsesinteresser

Som det fremgår af vejledningen, skal kommunen ved udpegnen af vindmølleområder foretage en afvejning af en lang række interesser, som kan være modstridende, fx hensyn til beskyttelsen af landskab, natur, nabohensyn overfor hensynet til udbygningen med vedvarende energi. Wind Denmark anerkender, at Bolig- og Planstyrelsen ikke selv kan foretage en konkretisering heraf, men Wind Denmark opfordrer regeringen til, at der foretages en præcisering heraf, som det bliver tydeligt for kommunerne i hvilken grad og på hvilket niveau den grønne omstilling indgår i afvejningen af samfundsmæssige interesser, og hvilken vægt kommunerne bør lægge på hensynet til den nødvendige udbygning med vedvarende energi i forhold til andre hensyn.

3.2.5 Afgrænsning af miljøvurdering

Det fremgår af afsnittet om afgrænsning af miljøvurdering, at det er væsentligt, at undersøgelsesindholdet afgrænses til de vigtigste miljøfaktorer for at sikre, at det er det væsentligste beslutningsgrundlag, der bliver beskrevet i miljørapporten. Der sker med jævne mellemrum indsigelser mod projekter på baggrund af forhold, som ikke har været til- eller fravalgt i afgrænsningen. Det er således uklart, hvordan klagemulighederne for emner, som ikke er omfattet af afgrænsningsnotatet, behandles.

3.2.7 Vedtagelse og klagemulighed

Det fremgår på side 17, at kommunalbestyrelsen ikke kan udtage et vindmølleområde uden at gennemføre en ny høring af områdets lodsejere. Ifølge Wind Denmarks oplysninger sker dette ofte, uden at gennemføres en ny høring. Wind Denmark vil derfor opfordre til, at det tydeliggøres, at det fremgår af planlovens § 27, stk. 2, at lodsejerne skal høres, når et område udtages af kommuneplanen.

4.2 Opstilling i et letopfatteligt geometrisk mønster

Det fremgår af vejledningen, at vindmøller sædvanligvis opstilles med en afstand på 3-5 gange rotordiameter, og der følger desuden en række anbefalinger i afsnittet. For at sikre at vindmølleområderne udnyttes optimalt, er afstanden mellem møllerne er ofte mindre end 3 gange rotordiameteren, og afsnittet bør justeres således, at dette fremgår. Helt grundlæggende bør afstanden mellem vindmøllerne tilpasses med henblik på optimal udnyttelse af vindressourcen, hvilket er afhængig af opstillingens orientering ift. den dominerende vindretning. Det er væsentlige er, at der er ensartet afstand mellem møllerne, for det visuelle udtryk skyld, og ikke et fastlagt interval, som vil kunne hindre optimal udnyttelse.

Hvis der skal indgå et fast interval, bør det være 2,5 -5 gange rotordiameter. Der bør samtidig være mulighed for en mindre regulering, hvis det skulle blive nødvendigt – det er blandt set i nogle kommuner, hvor en 5 % afvigelse plejer at kunne accepteres.

Det bemærkes endvidere, at hvad, der udgør et let opfatteligt geometrisk mønster, afhænger af det omkringliggende landskab, hvorfor en linje der følger landskabet kan skabe et mere harmonisk forhold mellem møller og landskab end en lige linje eller decideret bue. Wind Denmark vil derfor gerne opfordre til, at det vurderes om ordlyden skal ændres, så det gælder det samlede landskabelige udtryk frem for blot møllerne der i sig selv skal stå i letopfatteligt geometrisk mønster.

4.3 Maksimal totalhøjde og antal møller

Vedr. møllehøjde ses der en del eksempler på, at kommunernes anvisninger vedr. møllehøjder ikke afspejler det opdaterede regelgrundlag, hvor der ikke er nogen lovgivning om møllestørrelser. Det betyder, at der findes en del uopdaterede kommunale retningslinjer for vindmøller, hvor der sættes maksimum på møllehøjden 150 meter. Som det også fremgår af vejledningen, må der efter § 2 stk. 3 i bekendtgørelse om planlægning for vindmøller ikke stilles en sådan overordnet grænse, hvorfor kommunernes retningslinjer bør opdateres. Det ligger muligvis uden for vejledningens scope, men Bolig- og Planstyrelsen opfordres til at udvide viden om den nuværende lovgivning, som sidestiller vindmøller over 150 meter med dem under, og at det strider mod planloven at have et vilkårligt loft – som de 150 meter er over størrelsen på vindmøller i kommunen.

4.7.5 Lavbundsarealer, herunder potentielle vådområder

I afsnittet om lavbundsarealer og potentielle vådområder beskrives koblingen af vådområder/lavbundsarealer i en vis grad negativt. Hvis de lavbundne klimamålsætninger skal nås, skal der udbygges med 3-4 gange så meget vedvarende energi på land, end der historisk er sket. Kombinationen med VE-anlæg på udpegede lavbundsarealer kan være en udmærket måde at koble udtagningen af lavbundslande, som har en positiv klima-effekt, idet der bindes kulstof i jorden, og opsætningen af vedvarende energi. Wind Denmark vil derfor gerne bemærke, at kombinationen af vindmøller og lavbundslande helt overordnet set bør tilgås mere konstruktivt. Opstilling af vedvarende energi på lavbundsland skal ske på et ordentligt grundlag, hvor de gældende regler overholdes, men afsnittet kunne suppleres med, hvordan man kan få kombinationen af lavbundslande og vindmøller til at lykkes.

4.7.8 Områder med nationale grundvandsinteresser

Afsnittet midt på side 45 om de gamle retningslinjer 40 og 41 kan undværes, idet der er kommet ny bekendtgørelse, og retningslinjerne er derfor ikke længere relevante.

4.7.9 Råstofplaner

I afsnittet om råstofplaner fremgår det, at kommunerne skal vurdere foreneligheden med planlægningen for råstofudvinding. Som Wind Denmark forstår lovgivningen, må et kommuneplantillæg ikke må stride mod en råstofplan. Dette bør fremgå af afsnittet, som også

kan udvides med en anbefaling om, at kommunen går i dialog med regionen, såfremt der er overlap mellem et ønsket vindmølleområde og et udlagt råstofgraveområde eller interesseområde.

4.7.11 Beskyttelseslinjer

Vedr. skove

I skov-afsnittet nævnes det, at der ikke skal træffes selvstændig afgørelse om dispensation fra skovbyggelinje for byggeri, der udtrykkeligt er tilladt i en bonuslokalplan. Wind Denmark vil gerne henlede Bolig- og Planstyrelsens opmærksomhed på en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet fra den 30. juni 2021 (vedhæftet). Nævnet ophæver Silkeborg Kommunes afgørelse om, at lokalplan har bonusvirkning for opsætning af vindmølle inden for skovbyggelinjen. Sagen hjemvises til fornyet behandling med henblik på enten at kommunen skal træffe afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelsesloven, eller at kommunen skal indgive ansøgning til Naturstyrelsen med anmodning om ophævelse/reduktion af skovbyggelinjen inden for lokalplanområdet.

Hvis denne nævnsafgørelse skal opfattes som fremadrettet praksis, bør vejledningen tilrettes i overensstemmelse hermed.

Det skal dog bemærkes, at vindmøllebranchen på det kraftigste opfordrer til, at loven ændres således, at dispensation fra skovbyggelinje kommer til at høre under bonusvirkningen. Hvis loven ikke ændres, vil det betyde, at der skabes endnu en sagsbehandlingsproces, som kræver en afgørelse og en ny klagemulighed i en i forvejen meget lang og oplyst proces. Særligt set i lyset af, at kommunen i forbindelse med lokalplanlægningen allerede indirekte har taget stilling til, hvorvidt kommunen vil dispensere fra f.eks. skovbyggelinjen.

Det bør endvidere tilføjes til afsnittet, at der også er mulighed for at søge skovbyggelinjen reduceret/ophævet i forbindelse med en lokalplanproces – hvis ellers Naturstyrelsen benytter denne mulighed ved vindmøllesager i stedet for kommunernes enkeltsagsbehandling af dispensationer.

Vedr. vingeoverslag

I afsnittet antages det, at vingeoverslag ind over en strandbeskyttelseslinje også vil kræve dispensation. Det vil være gavnligt om vejledningen kan indeholde information om, hvilke arealer/bygge- og beskyttelseslinjer, der kræves dispensation fra, hvis der er vingeoverslag ind over det pågældende areal (beskyttet natur, bygge- og beskyttelseslinjer m.v.). ligesom det kunne være ønskeligt med nærmere vejledning vedr. muligheder for vingeoverslag på § 3-beskyttede arealer.

6. Miljøvurdering af et konkret anmeldt projekt

Det foreslås, at afsnit 6 suppleres med et nyt afsnit 6.4 om forlængelse af § 25-tilladelser. Et afsnit som besvarer, hvornår der senest skal søges om forlængelse, herunder om der skal søges inden eksisterende tilladelse udløber, eller skal forlængelsen være meddelt inden eksisterende tilladelse udløber?

8.2 Nettilslutning

Afsnit 8.2 bør udbygges, idet nettilslutning er blevet en noget mere kompliceret del af et vindmølleprojekt. Der bør skelnes mellem små anlæg, hvor det er det lokale netselskab, som nettilslutningsaftalen indgås med, og store anlæg hvor det potentielt er Energinet.dk, som man skal i dialog med. Der kan her også bemærkes, at kabler over 100 kV er omfattet af VVM-screeningspligt.

Vedr. erstatningsnatur / -biotop

Flere steder i vejledningen nævnes muligheden for etablering af erstatningsnatur / -biotop, bl.a. nederst på side 28 og midt på side 37. Teksterne peger dog i lidt forskellig retning. Det vil være gavnligt med en nøjere beskrivelse af denne mulighed: hvornår må det anvendes, i hvilke tilfælde må det anvendes osv.

Vedr. radar i forbindelse med luftfart

Flere planprocesser for vindmøller har fået veto fra staten pga. påvirkningen på radarsystemer. Det kunne være nyttigt, hvis vejledningen indeholdt et afsnit om, hvordan disse situationer håndteres, og hvordan processen bør foregå. F.eks. anbefaling om at gå tidlig i dialog med forsvaret, og hvilke analyser eller andre indsatser, der kan foretages med henblik på at undgå et veto. Vejledningen indeholder p.t. nogle afsnit vedr. luftfartsanlæg (f.eks. side 40 og 49), men her er indholdet mere i forhold til luftfartsafmærkning.

Det bemærkes endvidere, at et veto fra forsvaret vedr. radar kommer oftest meget sent i processen, og efter lokalplanen er vedtaget. På dette tidspunkt er en udvikler meget langt i sin proces, og det er således en uventet stopklods, som i princippet kunne være afsøgt i den hele tidlige projektfase. Wind Denmark opfordrer til, at denne proces enten ændres, eller at der etableres mulighed for at man kan lave en ikke-bindende undersøgelse af, hvordan forsvarets radar vil blive påvirket af projektet.

Vedr. energilandskaber

Næste gang vejledningen skal opdateres, opfordres Bolig- og Planstyrelsen til at overveje, om vejledningen også skal omhandle planlægning for såkaldte hybrid anlæg, dvs. kombinationen af eksisterende/nye VE-anlæg i form af sol-, vind- og Power to X-anlæg.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, står Wind Denmark til rådighed for evt. udbygning og dialog om de afgivne kommentarer.

Med venlig hilsen

Lea Bigom Wichmand
Afdelingschef, politik, el-marked og analyse
+45 3373 0343
lbw@winddenmark.dk

30. juni 2021
Sagsnr.: 21/02911
Klagenr.: 1019666
DWE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING af afgørelse om opsætning af vindmølle inden for skovbyggelinjen i Silkeborg Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, jf. § 17, stk. 2, nr. 6, jf. § 78, stk. 1, 1. pkt.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver og hjemviser Silkeborg Kommunes afgørelse af 6. oktober 2020 om, at lokalplan 24-003 har bonusvirkning for opsætning af en vindmølle inden for skovbyggelinjen på matr. nr. 1a Marsvinslunds Hgd., Vium, beliggende Marsvinslundvej 10A-B, 8620 Kjellerup, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 18. februar 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af foreningen Fælles Klima Strategi.

Klager har navnlig anført, at

- der ikke er truffet afgørelse om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1 om skovbyggelinjen,
- der ikke er givet klagevejledning i henhold til naturbeskyttelsesloven,
- en dispensation efter § 17, stk. 1, ville stride imod retspraksis, og
- Silkeborg Kommune er blevet gjort bekendt med, at lokalplanen strider mod praksis.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

Klager har desuden indgivet klage til Planklagenævnet vedrørende plangrundlaget⁴ samt klage over VVM-tilladelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.⁵ Der træffes særskilt afgørelse herom.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Den omhandlede lokalplans formål er, at der kan opstilles solceller og tre vindmøller inden for det lokalplanlagte område. Lokalplanområdet ligger i landzone nord for gården Marsvinslund i den nordvestlige del af Silkeborg Kommune umiddelbart op til grænsen til Viborg Kommune. Lokalplanområdet ligger på begge sider af Marsvinslundvej og er afgrænset tæt omkring de tre ansøgte vindmøller, de tre byggefelter til solceller og de tilhørende adgangsveje. Lokalplanområdet er ca. 21 ha.

En del af det lokalplanlagte område ligger inden for skovbyggelinjen, der afkastes af Thorsø Mose. Den østligste af de tre vindmøller skal placeres i skellet mellem matr. nr. 1a og 1au Marsvinslund Hgd., Vium, inden for den 300 m brede skovbyggelinje.

Landskabet omkring lokalplanområdet er et morænelandskab, der ligger tæt på istidens hovedopholdslinje. Store dele af det omgivne landskab er omfattet af landskabelige og geologiske interesser.

Vindmøllerne opstilles på opdyrket landbrugsflade, der udgøres af store markfelter adskilt af levende hegn. Terrænet er tilnærmelsesvis fladt og der er enkelte gravhøje. Mod syd afgrænses de åbne marker af Marsvinslund Skov, mod øst og nord af skov ved Demstrup Hede, Almind Hede og Thorsø Mose, og mod vest af bevoksning langs Mostgård Bæk.

⁴ J.nr. 20/14002.

⁵ J.nr. 20/14003.

2.2 Den påklagede afgørelse

Silkeborg Kommune har den 6. oktober 2020 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 6, jf. planlovens⁶ § 36, stk. 1, jf. § 36, stk. 2, truffet afgørelse om, at lokalplan 24-003 har bonusvirkning for den ene vindmølles placering på den nordøstlige del af matr. nr. 1a, Marsvinslund Hgd. Vium.

Det fremgår af afgørelsen, at baggrunden for lokalplanen er, at Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om opstilling af tre vindmøller og ca. 12 ha solceller.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at formålet med lokalplan 24-003 er at sikre, at opstillingen af tre vindmøller og 12 ha solceller etableres på en måde, der udnytter vind- og solenergi optimalt og sikrer, at vindmøllerne fremtræder ensartet, og at solcellerne sløres visuelt. Lokalplanen skal desuden sikre, at vindmøllerne er til så lidt gene for naboer som muligt ved at støj og skyggekast minimeres.

Af afgørelsens afsnit 6 "Bebyggelsens omfang og placering" fremgår det, at vindmøllernes højde målt fra hidtidige terræn til øverste vingespids (totalhøjde) ikke må overstige 142,5 m og skal være minimum 120 m, og at fundamenterne skal tildækkes og ikke må være synlige over terræn. Vindmøllerne vil blive opstillet på en lige linje fra øst til vest, og der kan ved hver vindmølle etableres permanente kranpladser på op til 2500 m².

Silkeborg Kommune har i miljørapporten vurderet, at de særligt beskyttede bilag IV-arter ikke vil blive påvirket. Kommunen har desuden vurderet, at bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i det nærliggende Natura 2000-område nr. 35 Hald Ege, Strandhede og Dollerup Bakker (habitat-område nr. 35) ikke vil blive påvirket væsentligt.

Silkeborg Kommune har anført, at lokalplanområdet delvist er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 17 (skovbyggelinjen), der afkastes fra Thorsø Mose. Kommunen har endvidere anført, at lokalplanen har bonusvirkning for vindmøllernes placering og udformning, idet § 17, stk. 2, nr. 6, angiver, at forbuddet mod bebyggelse i § 17, stk. 1, ikke gælder for bebyggelse, der er udtrykkeligt tilladt i en lokalplan tilvejebragt efter planloven.

På baggrund af en besigtigelse har Silkeborg Kommune vurderet, at den østligste vindmølle ikke i væsentlig grad vil påvirke skovbrynet som landskabselement og som levested og spredningsområde for dyr og planter. Desuden har kommunen vurderet, at vindmøllens slanke konstruktion og afstanden på 241 m til nærmeste spids af skovbrynet medfører, at indblikket til skovbrynet ikke påvirkes i væsentlig grad.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 om planlægning.

2.3 *Klagens indhold*

Klager har gjort flere klagepunkter gældende, herunder klagepunkter vedrørende muligheden for dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 17 samt manglende vurdering i VVM-tilladelsen og kumulativeffekt. Disse klagepunkter vil ikke blive behandlet nærmere i nærværende afgørelse.

Klager har bemærket, at det i et notat fra Silkeborg Kommune fremgår, at skoven umiddelbart nord for projektområdet afkaster en skovbyggelinje. Klager har desuden oplyst, at Silkeborg Kommune har foretaget en besigtigelse af området. Af besigtigelsesnotat fremgår det, at kommunen har vurderet, at skoven er levested for dyr og planter, hvilket kan opretholdes ved en afstand på mindst 10 m mellem skoven og vindmøllerne, og at skoven fremstår som et væsentligt landskabselement.

For så vidt angår bonusvirkning, har klager anført, at en dispensation kan indgå som bonusvirkning i en lokalplan, men at dette ikke er tilfældet i denne sag. Det er derimod klagers opfattelse, at forholdet stadig kræver en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 17, som skal indgå som en del af lokalplanens retlige del. Klager har i forlængelse heraf anført, at Silkeborg Kommune fejlagtigt har tilsidesat naturbeskyttelseslovens § 17, ved ikke at meddele en dispensation.

Klager har henvist til en redegørelse af miljøadvokat Mads Kobberø vedrørende bonusvirkning i forhold til naturbeskyttelseslovens § 17.

Det fremgår af redegørelsen, at en landzonetilladelse til et byggeri inden for skovbyggelinjen har en vis bonusvirkning for skovbyggelinjen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 5. Det fremhæves dog i redegørelsen, at det var en ændring, der kom ind i lovgivningen i 2013, og at det ifølge lovbemærkningerne hertil ikke var hensigten, at de hensyn, som ligger bag skovbyggelinjen, dermed skulle forsvinde.

For så vidt angår naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 6, der henviser til planlovens § 36, stk. 1, fremgår det af redegørelsen, at Mads Kobberø ikke anser det som en genvej rundt om skovbyggelinjekravene. Mads Kobberø har baseret dette på lovbemærkningerne til 2013-lovændringerne, hvor skovbyggelinjen blev indført i naturbeskyttelseslovens § 17, hvoraf det fremgår:

”Med forslaget bortfalder kravet om dispensation for en række byggerier i landzone. Skovbyggelinjen ophæves ikke. I landzone vil skovbyggelinjen fortsat gælde for byggeri, der forudsætter lokalplanlægning, f.eks. byudvikling eller større anlæg som vindmølleparker og store virksomhedsbyggerier mv. I disse tilfælde vil virkeliggørelse af lokalplanen forudsætte enten kommunalbestyrelsens afgørelse om dispensation, eller som det ofte er tilfælde for byudvikling, ansøgning hos Naturstyrelsen om at ophæve skovbyggelinjen inden for lokalplanområdet.”

Af redegørelsen fremgår det endvidere, at Mads Kobbør, foruden bemærkningen, stadig ville vurdere, at det ville være stridende imod hele idéen bag skovbyggelinjen, hvis man kunne komme rundt om de krav, der ligger heri, ved at lave en lokalplan for projektet.

Klager har på baggrund af ovenstående redegørelse anført, at Silkeborg Kommune har fortolket loven forkert, idet naturbeskyttelseslovens § 17 ikke kan tilsidesættes med bonusvirkning i planloven.

For så vidt angår klagevejledningen har klager gjort gældende, at bonusvirkningen af lokalplanen for naturbeskyttelseslovens § 17 fungerer som en dispensation, hvorfor Silkeborg Kommune burde have vejledt om klage efter naturbeskyttelsesloven. Idet der ikke foreligger en klagevejledning efter naturbeskyttelsesloven, er der efter klagers opfattelse tale om sagsbehandlingsfejl.

Klager har desuden bemærket, at Silkeborg Kommune den 17. august 2020 er blevet gjort opmærksom på, at en dispensation ville stride mod retspraksis, samt at deres fortolkning af bonusvirkningen er fejlagtig. Idet kommunen ikke har reageret herpå, har klager anmodet klagenævnet om at vurdere, om der er tale om en skærpende omstændighed, da kommunen er blevet gjort bekendt med, at deres lokalplan strider mod retspraksis.

2.4 Silkeborg Kommunes bemærkninger til klagen

Silkeborg Kommune har i bemærkninger til klagen af 8. marts 2021 oplyst, at der kom oplysninger frem under den ni uger lange offentlige høringsperiode, der medførte, at Silkeborg Kommune besigtigede området med henblik på at fastslå, om moseområdet med dets opvækst af træer havde medført, at arealet var vokset til skov. I samarbejde med Viborg Kommune blev der herefter udpeget skovbyggelinje omkring skoven.

Silkeborg Kommune har desuden bemærket, at ansøger efter udpegningen af skovbyggelinjen ændrede på ansøgningen, således at den ikke længere indeholdt arealer til solceller inden for den nyudpegede skovbyggelinje. Ansøgningen gik dog stadig på opførelse af den østligste liggende vindmølle, hvis afstand til skovbrynet er mindre end 300 m.

For så vidt angår bonusvirkningen, har Silkeborg Kommune anført, at lokalplanen indeholder en sådan for så vidt angår bebyggelsens placering og udformning, hvorfor der ikke skal meddeles dispensation fra skovbyggelinjen. Kommunen har hertil bemærket, at naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 6, bygger på, at vedtagelsen af en lokalplan med bonusvirkning for bebyggelsens placering og omfang sker på baggrund af en vurdering af, hvordan planens indhold vil påvirke skovbrynet, der afkaster skovbyggelinjen.

Silkeborg Kommune har endvidere anført, at hensynet til natur og landskab, herunder skoven som landskabselement og arealer langs skoven

som levested for planter og dyr, er varetaget ved behandlingen af kommuneplantillæg, lokalplan og VVM-tilladelse.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle, om lokalplan 24-003 har bonusvirkning for naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke behandlet og taget stilling til de øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Efter naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, må der ikke placeres bl.a. bebyggelse inden for en afstand af 300 m fra skove (skovbyggelinjen). Kommunen kan meddele dispensation fra forbuddet, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1.

Hovedformålet med skovbyggelinjen er at sikre skovens værdi som landskabselement samt at opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv. Den konkrete afgørelse om dispensation fra forbuddet skal træffes på grundlag af de landskabelige hensyn det pågældende sted, og der må ske en afvejning af disse hensyn i forhold til det konkrete projekt. I vurderingen indgår tillige overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager.

Naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, er en forbudsbestemmelse, der suppleres af en række undtagelser i stk. 2 og stk. 3.

Som undtagelse til forbuddet fremgår det af naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 6, at forbuddet ikke gælder for bebyggelse, campingvogne og lignende i landzone, der er omfattet af undtagelserne fra kravet om tilladelse efter § 36, stk. 1, jf. § 36, stk. 2, i lov om planlægning.

Af forarbejderne⁷ til den pågældende undtagelsesbestemmelse i naturbeskyttelsesloven fremgår det blandt andet, at:

” [...] Med forslaget tilpasses naturbeskyttelseslovens regler om skovbyggelinjen planlovens landzoneregler i § 35, stk. 1, og § 36, stk. 1, jf.

⁷ Bemærkninger til Lovforslag nr. 30 af 3. oktober 2013 om ændring af lov om vandløb, lov om naturbeskyttelse og lov om planlægning (Klassifikation af private og offentlige vandløb, ophævelse af krav om dispensation i en række tilfælde til opførelse af bebyggelse inden for skovbyggelinjen og forenkling af VVM-processen m.v.).

stk. 2, således at der ikke længere skal træffes afgørelse efter begge regelsæt. Med forslaget ophæves kravet om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17 til byggeri inden for skovbyggelinjen, når byggeriet sker i landzone og derfor forudsætter, at kommunalbestyrelsen meddeler landzonetilladelse.”

”Skovbyggelinjen ophæves ikke. I landzone vil skovbyggelinjen fortsat gælde for byggeri, der forudsætter lokalplanlægning, f.eks. byudvikling eller større anlæg som vindmølleparker og store virksomhedsbyggerier mv. I disse tilfælde vil virkeliggørelsen af lokalplanen forudsætte enten kommunalbestyrelsens afgørelse om dispensation, eller som det ofte er tilfældet for byudvikling, ansøgning hos Naturstyrelsen om at ophæve skovbyggelinjen inden for lokalplanområdet. [...]”

Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger til grund, at Silkeborg Kommune ikke har truffet afgørelse om at meddele dispensation til opsætning af en vindmølle inden for skovbyggelinjen. Nævnet bemærker endvidere, at der ikke foreligger oplysninger for nævnet om, at Naturstyrelsen er anmodet om at ophæve skovbyggelinjen for lokalplanområdet efter naturbeskyttelseslovens § 69.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den pågældende lokalplan 24-003 ikke har bonusvirkning i forhold til naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, for den østligst placerede vindmølle. Nævnet har herved lagt vægt på, at det ansøgte vedrører byggeri i landzone, der forudsætter lokalplanlægning, og at det fremgår af forarbejderne til naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 6, at skovbyggelinjen ikke er ophævet, og at der ved byggeri i landzone, der forudsætter en lokalplan, fortsat er krav om, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om dispensation, eller at Naturstyrelsen er anmodet om at ophæve skovbyggelinjen inden for lokalplanområdet. Det er dermed nævnets opfattelse, at naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 6, ikke finder anvendelse i nærværende sag. Fravigelse af forbuddet mod bebyggelse i lovens § 17, stk. 1, kræver således dispensation fra Silkeborg Kommune efter lovens § 65, stk. 1, eller ansøgning hos Naturstyrelsen om at ophæve skovbyggelinjen inden for lokalplanområdet, jf. lovens § 69.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver på denne baggrund afgørelsen og hjemviser sagen til fornyet behandling. Nævnet bemærker, at Silkeborg Kommune forud for realisering af lokalplan 24-003 skal træffe afgørelse om spørgsmålet om dispensation til den østligst placerede vindmølle efter naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, jf. § 65, stk. 1, eller der skal indgives ansøgning til Naturstyrelsen efter lovens § 69. Nævnet bemærker i denne forbindelse, at en afgørelse fra kommunens side skal indeholde en klagevejledning, jf. forvaltningsloven § 25, stk. 1.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver og hjemviser Silkeborg Kommunes afgørelse af 6. oktober 2020 om, at lokalplan 24-003 har bonusvirkning for opsætning af en vindmølle inden for skovbyggelinjen på matr. nr. 1a Marsvinslunds Hgd., Vium, beliggende Marsvinslundvej 10A-B, 8620 Kjellerup, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Silkeborg Kommune (j.nr. EMN-2018-02081) samt for klager (j.nr. 2020-1081-1) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Klaus Meinby Lund
Stedfortrædende formand

Anette Gravgaard Christensen

Fra: Otto Kjaer <opkjaer@post.tele.dk>
Sendt: 3. december 2021 11:44
Til: hoeringplan
Emne: sag nr. 2021-21703

Høring over forslag til opdatering af vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Vedr. afsnit 4.6.5- afværgeforanstaltninger:

Der bør tilføjes teksten fra den nuværende vejledning : *Der er dog begrænset erfaring for, hvor effektivt sådanne afværgeforanstaltninger forhindrer eller*

begrænser kollisioner.

Henvisningen i en konkret afgørelse fra Planklagenævnet dokumenter ikke at driftsstop faktisk virker, og derfor bør ovennævnte tekst tilføjes den nye vejledning

I den nye vejledning henvises der til flere afgørelser i de 2 klagenævn, og flere afgørelse i den nuværende vejledning er ikke medtaget i forslaget hvilket de bør være,

da de stadig kan være relevante.

For overblikkets skyld ved læsning af forslaget burde tekstafsnit der indeholdt ændringer være anført med *kursiv*.

venlig hilsen

Otto Kjær